

Izjava vsaki dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Pisanišne številke se prodajajo po 3 avb. (6 stotink)
v mnogih tobačarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
ČRNE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za oglasne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 5 K, vsaka na-
daljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
po 10 stot. — Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša
za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, za
naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 811-652.
TELEFON št. 1167.

BRZOJAVNE VESTI.

Nadvojvoda Karol Štefan.
MALI LOSINJ 3. Nadvojvoda Karol
Štefan je danes s svojo rodbino odpotoval na
jahti „Rovenska“ v Severno Afriko, kjer ostane
šest tednov.

Požar.
PRAGA 3. Ob 3. in pol uri popoldne
je pričelo goreti v lopah na Invalidnem trgu,
v katerih se nahajajo erarične zaloge ovsu,
sena in slame. Poslopja in vse zaloge so po-
polnoma pogorele. Dve stotniji pijonirjev sta
pomagali ognjegascem. Ob 6. in tri četrt uri
je bil požar pogasjen.

Ministerska kriza na Bavarskem
rešena.

MONAKOVO 3. Princ-vladar je vsprejel
ostavko ministra notranjih stvari grofa Fei-
litzscha ter mu je v priznanje njegovih veli-
kih zaslug izročil svojo podobo v zlatem re-
lievu. Ministrom za notranje stvari je bilime-
novan vladni predsednik Gorenje Pfalze vitez
Brettreich.

Knežje osebe v Berolinu.
BEROLIN 3. Cesarica dvojica je danes
popoldne vsprejela kneza in kneginjo Thurn
in Taxis.

BEROLIN 3. Knez iz Monaka je opo-
ludne dospel semkaj ter se je nastanil v kra-
ljevem dvorcu.

Gibanje med delavci v Srijemu.
ZAGREB 3. (Ogr. biro) Iz Srijema po-
ročajo, da so se pogajanja med posestniki in
poljskimi delavci razdrla, vendar so delavci
mirni, tako da je pričakovati, da se v krat-
kem zopet povrnejo normalni odnosi. Razun
neznatnih konfliktov na Odeskalkovih posest-
vih se ni pripetilo ničesar, da bi bilo moralo
posredovati orožništvo.

Državna cesta in železniška proga
se zrušila v jezero.

SOLNOGRAD 3. Ravnateljstvo lokalne
železnice v Salzkammergutu je priobčilo na-
stopni komunikacije: Poleg Luegu pri St. Gil-
genu se je včeraj ob 6. uri 54 minut zvečer
ob potresu podobnih pojavih zrušilo v jezero
Aber okolu 155 metrov državne ceste in že-
lezniške proge. Glavni so zamogli še pravočasno
ustaviti v St. Gilgenu.

ST. GILGEN 3. Železniška proga in
državna železnica sta razdejana v dolžini 300
do 400 metrov. Pri tako zvanem „Fischer-
hütteln“ sta železniška proga in državna že-
leznica popolnoma izginili v jezero. Železniški
promet med St. Gilgenom in St. Wolfgangom
je popolnoma ustavljen, promet se vrši na
parnikih. Danes zjutraj je iz Solnograda od-
šel na lice mesta ravnatelj lokalne železnice,
da vodi rešila dela. Najbrž bo treba na tem
mestu železniško progo popolnoma preložiti.

SOLNOGRAD 3. Ravnateljstvo lokalne
železnice v Salzkammergutu poroča: Državna
cesta in železniška proga sta se radi tega
udrli, ker se je porušil del gore. Valovi so
bili tako veliki, da so odnesli v jezero kopališčne
koče, nahajajoče se en kilometer daleč od
mesta nesreče.

Nesreča na železnici.
RUTKA 3. (Ogr. biro.) Neki osebni
vlak Keiško-Oberbergerske železniške proge,
na katerem je bilo mnogo ameriških izseljen-
cev je na postaji Varna trčil skup s tovornim
vlakom. Vsi vozovi osebnega vlaka so bili
razbiti. Trije potniki se bili takoj mrtvi, 23
jih je bilo pa ranjenih. Pričela je preiskava.

PODLISTEK.

VOHUN

Amerikanski roman. Spisal J. F. — COOPER.

Fanika je slonela v stolu in pazila v
brezdišnem strahu na vsako bratovo besedo;
izpreminjala je barve, se tresla na vsem ži-
votu in slednjič je vprašala z drhtečim
glasom:

„Ali je kdo ranjen pri... pri sovražni-
kih?“

„Da,“ je odvrnil eden dragoncev; „nekdo
izmed ranjencev mi je pravil, da je stotnik
Singleton ubit in major Dunvud —“

Več Fanika ni slišala, nezavestna je
zdrknila na tla. Vsi so ji priskočili na pomoč,
in kmalu je zopet odprla oči. Stotnik Hvarton
pa je razburjen vprašal vojaka:

„Major Dunvud? Kaj je z njim?“

„Ne bojte se zanj,“ se je glasil odgovor.
„Pregovor pravi: človek, kateremu so name-
njena vešala, ne vtoue; — ako bi mogla
krogla ubiti majorja, bi bil že davno mrtev.
Hotel sem reči samo, da je major nevtolaž-
ljiv zaradi smrti svojega tovariša, stotnika
Singletona; a da sem vedel, da bo to go-
spoditona tako zadelo, bi bil govoril previd-
nejše.“

Fanika je ravno hotela oditi v svojo
sobo, ko je vstopil sam Dunvud.

Odredbe proti organiziranim učite- ljem na Francoskem.

PARIZ 3. Za jutri je sklican izreden
ministerski svet, na katerem se določijo od-
redbe proti onim učiteljem, ki so se pridružili
sindikatom in socialistično-revolucionarni
delavski zvezi.

Vzrok katastrofe na „Jeni“.
TUOLON 3. V poročilu komisije, ki je
imela preiskovati vzrok katastrofe na vojni
ladiji „Jena“ se konstatuje, da se ni nesreča
pripetila valed zlobe, marveč da se je unel
smodnik sam od sebe.

Štrajk.
PORT SAID 3. Štrajku premogarjev so
se pridružili tudi domači delavci, ki so v
službi pri kanalski družbi. Tudi oni zahte-
vajo povišanje plače. Štrajkovci se vedejo
mirno.

Črnogorska kneginja.
RIM 3. Črnogorska kneginja Milena je
v spremstvu prestolonaslednika Danila in
princesinje Milice in Vere ter princesinje
Helene črnogorske odpotovala v domovino.

Še enkrat Štajersko.

„Edinost“ od dne 3. aprila priobčuje
članek o štajerskih razmerah, ki vsebuje celo
vrsto — recimo — netočnosti. Zato naj mi
bo dovoljeno, da tudi jaz zapišem par stav-
kov o političnem življenju na Štajerskem.
Skušal bom podati čitateljem „Edinosti“ ob-
jektivnejšo sliko naših razmer, nego pa je to
storil avtor zgoraj omenjenega članka.

Na Štajerskem obstajata dve slovenski
politični stranki, klerikalna — takozvana
„Kmetijska zveza“, in narodna. Govori se včas-
ci sicer o treh strankah, toda tretja, tako
imenovana „prvaška“, dejanski ne obstoja,
ni organizirana in nima nobenih pristašev
med narodom. Sicer pa tudi v javnosti nasto-
pa samo klerikalna in narodna stranka, in
samo ti dve prihajata v poštev v volilnem
boju.

Klerikalna stranka, katere voditelj je
urednik „Slov. Gospodarja“ dr. Korošec, je
stopila z vso živahnostjo v volilni boj. Posta-
vala je kandidate v vseh sedmih okrajih, in
računa tudi v vseh na zmago — če se sme
verjeti njenemu časopisu. Voditelji stranke
vedno naglašajo, da je v njihovem taboru ves
slovenski Štajer in odklanjajo vsako skup-
nosti z narodno stranko, — celo v mestnih
skupinah. Sredstva, ki se jih poslužuje
stranka, so popolnoma slična onim kranjske
S. L. S.

Narodna stranka obstaja kakor organi-
zirana stranka šele pol leta. Vendar pa ve
vsakdo, ki pozna politično življenje na Štajer-
skem zadnjih deset let, da so razmere nar-
avnost silile k ustanovitvi narodne opozici-
onalne stranke. — Imeli smo pojave na Šta-
jerskem tisto slavno „štajersko slogo“ in
lahko rečemo, da se ni zlepa kje lepa beseda
sloga tako zlorabljala, kakor zadnja leta pri
nas. Ta sloga je bila v zadnjih letih sredstvo,
s katerim je klerikalna stranka izvrševala de-
jansko nadvlado na Štajerskem. Brez volje
mariborskega kapitlja ni padel na Štajer-
skem niti las z glave. Očitno se je pokazala
ta hegemonija izlasti o priliki kandidature
Dragotina Hribarja v državni zbor. Saj je
nastopila duhovščina, ko je kandidiral l. 1897.
prvič, proti njemu, da si ga je postavil kan-
didatom shod zaupnikov. Ze takrat se je pro-

Prvi dekličin občutek je bil neskaljena
sreča. A v prihodnjem hipu že se je zdrznila,
ko je zapazila, kako nenavaden izraz počiva
na njegovem obličju.

Resnoba bitke je že ležala na njegovem
čelu, njegov pogled je bil srep in strog,
smehljač, s katerim je vedno pozdravljal lju-
bico, mu ni igral okoli usten — skrb in
bridkost sta govorili iz njegovih pogledov,
njegova duša je bila videti prevzeta samo od
enega čustva, in ne da bi se zmenil za
Faniko, je stopil k staremu Hvartonu in
rekel:

„V takih časih pušča človek na strani
vse forme... Eden mojih častnikov je na
smrt ranjen, upal sem na Vašo gostoljubnost
in ga pripeljal semkaj.“

„Prav ste storili,“ je dejal gospod Hvar-
ton. „Nesrečnež nam je dobrodošel, posebno
ako je prijatelj majorja Dunvuda.“

„Hvala Vam, gospod, v mojem in v
imeni nasrečneža, ki se Vam sam ne more
zahvaliti,“ je hitro odvrnil Dunvud. „Ako do-
volite, ga hočemo takoj spraviti v hišo, kjer
ga lahko ogleda ranocelnik in mu pomore.“

Fanikino srce se je skrčilo bolešno, ko
je odšel njen dragi, ne ozri se nanjo niti
enkrat.

Prestala je bila dolge ure smrtnega straha
zanj; zdaj pa je prišel in šel mimo nje brez
smehljača, brez pozdrava. Njene ljubezni to ni
moglo zmanjšati, pač pa njene upe.

klamiralo načelo: »Proti volji duhovščine ne
sme biti izvoljen na Štajerskem noben kandi-
dat“. V zadnjem času, ko je prevzel vodstvo
duhovniške stranke dr. Korošec, je postalo
razmerje še neznosnejše. Oficijsko je vladala
sloga, v resnici pa najhujša nestrpnost. Nikdo
si ni več upal izgovoriti odkritosrčne
besede, vsi oficijski voditelji naroda so z
enim očesom vedno gledali v Maribor. In
gorje, če se je kdo upal nastopiti samostojno!
Kdo se ne spominja gonje proti zaslužnemu
poslancu dru. Dečku.

Pa tudi med širjimi masami se je poka-
zal usodni upliv klerikalne hegemonije. Ker je
bila v zadnjih letih oficijska narodna poli-
tika istovetna s klerikalno in ker se je neza-
upno odražalo vsakogar, ki ni imel tega uradno
punciranega prepričanja, so se začeli odgo-
vati narodnemu vodstvu mnogi inteligentni in
zmožni ljudje, zlasti na kmetih. Bilo je nako-
pičeno med narodom obilo latentne nezado-
voljnosti in opozicijskega čustva, in ker narodne
opozicijske stranke ni bilo, so baš inteli-
gentnejši kmetje trumoma vstopali v „Štajer-
čev“ tabor. „Štajerc“ je namreč znal previdno
skrivati svojo nemško-nacionalno barvo in je
le povdarjal svoje nasprotstvo proti duhovščini
in slovenskim narodnim voditeljem. Tako je
dobil mnogo pristašev, ki niti ne mislijo na
to, da bi postali nemškutarji.

Iz teh razmer je navstala narodna stran-
ka. Neposreden povod za ustanovitev so bile
nadomestne volitve za državni zbor po Ži-
tkarjevi smrti. Preobširno bi bilo razpravljati
o programu stranke. Omenjam le, da je
stranka narodnost najvišjevo-
dilno načelo. Protiverska stran-
ka ni in se tudi ne obrača proti
nastopanju duhovništva v javnem
življenju, obsoja le zlorabo vere v po-
svetne namene.

Dalje povdarja stranka potrebo resnične
ljudske politike, odklanja komando posamič-
nikov samozancev, pa naj bodo katerega-
koli stanu. V prepornem vprašanju nemščine
v ljudski šoli je stališče stranke to, da se
nemščina poučuje, ker kmetu znanje drugega
deželnega jezika v gotovi meri koristi; da
pa jo poučuj slovenski učitelj, da naj se
vrši pouk v narodnem duhu! S tem se
obrača stranka proti nemškim šolam, izlasti
šulerajskim, ki se širijo po Štajerskem in
vzajajajo janičarje.

Smatral sem za potrebno, govoriti obšir-
neje o ustanovitvi in glavnih načelih narodne
stranke; ker bi si sicer kdo, ki ne pozna
dejanskih razmer, utegnil napraviti sodbo, da
so si ustanovitev stranke res posamičniki
„špogali“ kakor nekaj luksusa, ali pa da so
hoteli kranjski liberalni stranki ustanoviti na
Štajerskem podružnico.

V sedanjem volilnem boju narodna
stranka ne postavi svojih kandidatov, ampak
podpira neodvisne kmetijske kandidate, ki jih
je postavilo ljudstvo samo. S tem daja stranka
izraza svojem načelu, da odloča v politiki
ljudska volja!

Doslej so nastopili v štirih okrajih ne-
odvisni kandidati proti „kmečki zvezi“; v
teh okrajih je tudi volilni boj v polnem tiru.
Najznačilnejši je položaj v volilnem okraju
Celje—Vransko. Shod v Žalcu, katerega se
je udeležilo do 1500 kmetov, je postavil so-
glasno, tudi z glasovi pristašev „kmečke
zveze“, kandidatom veleposestnika Robleka.
Roblek je znan kakor mož kristalno čistega

Ko so prinesli skoro mrtvega Dunvudo-
vega prijatelja, je vrgla pogled na tega do-
zdevnega tekmeča. Njegov mrtvaškobeli obraz,
udrte oči, votlo-hropeče prsi so ji predočevale
smrt v njeni najstrašnejši podobi.

Dunvud je stopal poleg njega, držeč ga
za roko in venomer opominjajoč nosače, naj
delajo rahlo in previdno, — iz kratka: izka-
zoval je ranjencu skrb, ki je mogla izvirati
le najskrajnejšemu prijateljstvu.

Fanika je šla naprej in jih povela v
sobo, pripravljeno za ranjenca; in ko se je
major mimogrede doteknil njene obleke, tedaj
se je upala privrkat povzdigniti k njemu mile
modre oči. A tudi ta pogled ni našel odziva,
in Fanika je vzdihnila skoro nevede, ko je
poiskala samoto svoje sobice.

Stotnik Hvarton je dal zdaj svojim ču-
vajem častno besedo, da ne poizkusi več
uteči, in je hitel nato vršiti dolžnosti goso-
ljudnosti. V veži je srečal ranocelnika, ki je
hitel k ranjencu.

„A!“ je vzkliknil originalni mož. „Vidim,
da se Vam godi dobro... A stojte! Imate
kako bučico? Ne? No, imam jo jaz. Tu!
Čuvati morate svojo rano mraza, sicer lahko
padete v roke kakemu začelniku...“

„Bog me varuj!“ je odvrnil stotnik in si
skrbno popravi obvezo.

Tedaj se je prikazal Dunvud pri vratih
in zaklical:

(Pride še.)

značaja in resničnega verskega pre-
pričanja. Kandidaturo je vsprejel kakor
neodvisen naroden kandidat; ima vse
sposobnosti za narodnega zastopnika. Vkljub
jasnemu izrazu ljudske volje pa vendar kan-
didira proti njemu Koroščeva stranka c. kr.
finančnega komisarja dr. Povaleja — torej
odvisnega državnega uradnika.

Zanimiv je tudi slučaj prof. Robiča. Mož
je hotel kandidirati v svojem starem okraju,
a klerikalna stranka ga je odklonila, dočim
je narodna stranka izjavila, da ga bo podpi-
rala, če nastopi kakor samostojen naroden
kandidat. Čez kratko časa pa se je posrečilo
Korošču pregovoriti prof. Robiča, da kandi-
dira na programu „kmečke zveze“ v okraju,
kjer je jako malo verjetno, da prodre. In
danes priporoča „Slov. Gospodar“ Robiča
kakor svojega kandidata, da si je pred nekaj
tedni že ostro nastopil proti njemu.

Katera struja ima več moči in zaslonbe
v narodu že danes, pokažejo volitve.

Popraviti mi je še trditev, da bi bila
sklenila narodna stranka, da bo rajši podpi-
rala Nemce, nego pa politične nasprotnike,
ali da bi bila sklenila, v mestni skupini Ptuj-
Lipnica glasovati za Malika. Nasprotno: na
shodu v Mariboru se je obvezno sklenilo, da
stranka z nobeno nemško stranko in seveda
tudi ne s Štajercijanci — ne stopi niti
v dogovor, ker bi to nasprotovalo njenemu
narodnemu stališču.

Zaključujem: nastop organiziranih strank
kakor tak se mi ne zdi škodljiv. Poguben bi
postal šele, ko bi res katera stranka višje
stavila svojo strankarsko korist, nego pa na-
rodno. In necessarii je sloga
možna še danes. V boju proti skupnemu
nasprotniku je upati, da stranki nastopita
edino, vsaj narodna stranka je jasno izrekla
svojo voljo k temu. Nadalje vidim v narodni
stranki najvsepešnejšo boriteljico proti Štajer-
cijanstvu.

V ostalem pa je bil boj načel neizogiben.
In jaz vsaj upam, da se v medsebojnem tek-
movanju strank stori za narod več, nego v
prejšnji letargiji.

Štajerski Slovenec.

Viharen shod češke duhovščine.

V Pragi se je dne 2. t. m. vršil shod
zveze češke niže duhovščine. Shod je bil ta-
ko vihar, da je vladni komisar hotel več-
krat shod razpustiti. Shod je protestiral proti
odredbi episkopata, ki je zvezo nižega klera
razpustil. Na shod je prišlo okolu 200 žup-
nikov in kapelanov, ki so zastopali nad 2000
pooblastil. Poročevalec kapelan Kviherz je re-
kel, da je zveza dosegla zboljšanje gmojnega
položaja niže duhovščine in da ne preostaja
drugega, nego da se zveza po § 2 društvenih
pravil po nalogu episkopata razide. Tajnik
nadškofijskega ordinarijata v Pragi, župnik
Engler je stavil formalni predlog, da se
društvo podvrže ukazu episkopata. Pri teh
besedah so zadoneli protestni klici: Tega ne
storimo! Nastal je velik nemir. Kapelan Hruška
se je izjavil proti razpustu društva, isto tako
več župnikov. Od druge strani je bil stavljen
predlog, naj se naprosi episkopat, da se o
delovanju društva unovči pouči. Župnik Neu-
mann je pripomnil, da so jezuiti izposlovali
pri škofih razpust društva.

Velikanski prigovor je provzročila opazka
župnika Engla, ki je izjavil, češ, da zveza
ščuva proti škofjski avtoriteti. Pri teh besed-
dah je nastal velikanski ropot, tako da ni
bilo možno razumeti predsednika in je vsled
tega hotel vladni komisar razpustiti shod. Za-
stopnik episkopata je izjavil, da vstrajajo
škofije pri svoji odredbi. Predsednik je dal
na glasovanje predlog glede razpusta
zveze. Le malo zborovalcev je glasovalo za
predlog, ogromna večina je predlog odklonila,
nakar je predsednik izjavil, da pomenja izid
glasovanja nezaupnico za odbor, za to od-
stopajo vsi člani odbora. Sklican bo nov obče-
ni zbor, ki bo volil novi odbor. V največji
razburjenosti so se zborovalci razšli.

Dogodki na Balkanu.

Iz Makedonije.

Kakor poročajo iz Belegrada je bol-
garska četa napala rudnik Topolčane. Bolgari
so ubili v rudniku sedem Srbov, pet so jih
pa ranili ter zažgali sosedna sela. Pogorelo
je do trideset srbskih hiš.

Arnauti napali srbsko vas.

Iz Belegrada poročajo, da je na Koso-
vem okolu sto Arnautov napadlo srbsko vas
Banjane ter ranilo mnogo kmetov.

Novi boji na Rumunskem.

Iz Bukarešte poročajo od 2. t. m.: Turn-
Severin so zasedle močne vojaške čete. Go-
vori se, da se velike kmetake čete bližajo
mestu. Prebivalstvo beži v velikih množicah
iz mesta. V Negoju so kmetje nekemu za-
kupniku s sekiro odsekali glavo. V Balte-
stiju je prišlo do hudega boja med vojaštvom

in tiščo kmeti. Dva častnika in 20 vojakov je bilo težko ranjenih.

Bivši mornarji s „Potemkina“.

Iz Bukarešte poročajo: Večina bivših mornarjev z ruske vojne ladije „Potemkin“ so sedaj zaposleni v okraju, kjer so studenci petroleja. Bivši mornarji so bili aretovani, češ, da so ščuvali romunske vojake. Romunska vlada jih hoče baje izročiti Rusiji.

Zarota v Bukarešti.

Bukareški listi pišejo, da je imela zarota, ki jo je odkrila policija v Bukarešti, namen razdejati plinaro ter potem v temi opletniti vse banke. Vsled tega so pred vse banke postavljeni močni oddelki vojakov.

Sestanek Tittonija in Bülowa in mirovna konferenca v Haagu.

Izlasti avstrijski nemški listi silno proslavljajo italijanskega ministra za zunanje stvari, češ, da je na sestanku v Rapallo pokazal, kako na eni strani umeva ideal italijanske demokracije, ali ne da bi se na drugi strani bilo bati kake škode za narodne potrebe domovine, ki naj bo močna. Tittoni da nadaljuje politiko intimnega prijateljstva z Anglijo in Francijo, ali ob enem vstrajanja v trozvezi.

Avstrijski delegatje za mirovno konferenco v Haagu se posvetujejo baje o angleških predlogih glede omejenja oboroževanja. Dunajska „Zeit“ poroča, da se hoče Avstro-Ogrska pridružiti (Nu, seveda: kdo pa bo pričakoval od naše Avstrije, da bi se kedaj ne pokorila befehlom iz Berlinu?! Ured. „Edinosti“) prigorom Nemčije proti angležkim predlogom. Prigovori Nemčije povdarjajo posebno težavo, kako izvesti v praksi eventualne sklepe konference v Haagu za parcijelno razoroženje. Vsaki državi da treba zbog njenega zemljepisnega položaja posebnih potreb za svojo obrambo, ki se razlikujejo od potreb druge države. Zato da je nemogoče določiti skupen mednarodni kriterij za največjo mero oboroževanja vsake posamične države. Dalje da je v prigorih Nemčije naglašeno, kako bi mogla kaka brezvestna država vendar nadaljevati z oboroževanjem preko mere, določene jej od konference v Haagu. S tem bi bile druge države, ki bi ostale zveste sklepom konference v Haagu, oslajljene nasproti manje vestnim državam.

Dogodki na Ruskem.

Gibanje med visokošolci.

Kakor poročajo iz Moskve, zahtevajo dijaki da ne smejo oblastni razpustiti dijaških skodov, ki se vrše v vseučilišnih zgradih; to so storili radi tega, ker je bil razpuščen neki shod. Najbrž bo vseučilišče do jeseni zaprto. Na vseučilišču v Kijevu so bili dijaški shodi, ki so imeli revolucionarni značaj. Dijaki so profesorjem zagrozili. Zato namerava vlada zapreti tudi to vseučilišče. Eksaminatorji, ki so na izpitu vrgli dijake, so dobili smrtne obsodbe.

Drobne politične vesti.

Potovanje generalnega štaba pod vodstvom načelnika istega FML. Konrada, ki se bo v tem letu vršilo v področju požunškega vojnega zbora, prične 8. maja in bo trajalo 8. dni.

Uradni jezik avtonomnih oblastnij v Galiciji. Galijski deželni zbor je na svojem zadnjem zasedanju na predlog posl. Abrahamoviča, sklenil nov zakon o določbi uradnega jezika pri avtonomnih oblastnijah v Galiciji. Da se še pred potrjenjem omenjenega zakona spremene razmere v prilog Malorusov, je v zadnjih dveh tednih nad 400 maloruskih občin v vzhodni Galiciji sklenilo odpraviti iz občinskih uradov poljski jezik ter ga nadomestiti z maloruskim.

Prihodnji škof djakovski. Iz Osjeka javljajo „Pester Lloyd“, da ima sedaj največ nade za izpraznjen djakovski škofijski stolico nečak hrvatskega bana dr. Hugo Mihalovič. Zanj da sta papež in ban. Za časa svojih studij v Rimu je živel v tesnem prijateljstvu z Merry del Valom, sedanjim kardinalom in državnim tajnikom, in ta da ga je posebno priporočil papežu. Verjetno je torej, da bo on imenovan škofom.

Kaznovani maloruski dijaki. Kakor poročajo iz Lvova, so od 15 maloruskih dijakov, ki so bili radi izsedov na lvovskem vseučilišču relegirani, samo štirje vsprejeli prepis odredbe akademičnega senata, in to, da se zamorejo pritožiti na naučnega ministra. Drugi pa niso hoteli podpisati razsodbe disciplinarnega sveta, ker je bila ista pisana na poljskem jeziku.

Zabranjen kongres anarhistov. Redarstvo v Mannheimu je prepovedalo anarhistični kongres, ki se je imel vršiti minolo nedeljo v nekem tamošnjem oddaljenem predmestju.

Kralj Alfonz — zdrav. Rimska „Tribuna“ in „Giornale d'Italia“ poročata, da sta se pri španskem poslaku v Rimu obvestila o zdravju španskega kralja Alfonza. Poslanik je izjavil, da je kralj popolnoma zdrav in da se sedaj nahaja v Madridu, odkoder odpotuje dne 6. aprila v Kartageno, kjer se sestane z angležkim kraljem.

Volilni imeniki razloženi!

Z današnjim dnem je magistrat razložil volilne imenike na javni ogled. Imeniki so izloženi:

Za I. volilni okraj (Staro mesto in sv. Jakob) na magistratu v II. nadstropju;

za II. volilni okraj (novo mesto, Barriera nuova, Greta in Škorklja) v ljudski šoli Via Nuova;

za III. volilni okraj (Barriera vecchia in Kjadin) v ljudski šoli Via Giuseppe Parini;

za IV. volilni okraj: v anagrafičnem uradu (poslopje deželnega sodišča) vhod v ulici S. Lucia št. 3;

za okolico: v ljudskih šolah v Rojanu, Škednju in na Opčinah.

Imeniki so izloženi v goriomenjenih prostorih od današnjega dne do vstetega 17. t. m. vsak dan od 8. ure zjutraj do 4. ure popoldne.

Reklamacije je treba istotako vložiti najkasneje do 17. t. m. in sicer za vsak volilni okraj v tistem lokalu, kjer je imenik za ta okraj izložen, pri čemer je opomniti, da mora vsak volilec reklamirati v onem okraju, v kateri spada in le proti osebam njegovega okraja.

Volajšanje volilnih reklamacij je politično društvo „Edinost“ poskrbelo, da bodo volilni imeniki izloženi v mestu in okolici v več prostorih, ki bodo vsakemu pristopni in kjer bodo tudi poslovali posebni zastopniki volilnih odborov. Prostore in uradne ure priobčimo jutri.

Dnevne vesti.

Shod zaupnikov II. mestnega volilnega okraja (Novo mesto, Barriera nuova, Greta in Škorklja) sklicuje politično društvo „Edinost“ nocoj dne 4. aprila t. l. ob 9. uri zvečer v Sokolovi dvorani v „Narod. domu“. Naprošeni so, da se udeležijo istega vsi, ki se zanimajo za našo stvar, posebno oni, ki so se že udeležili posvetovanja, ki se je vršilo minoli petek.

Volilni odbor III. mestnega volilnega okraja (Barriera vecchia, Sette Fontane, Farneto, Kjadin) bo imel nocoj (v četrtek) ob 8. uri posvetovanje. Vsi zaupniki tega okraja so naprošeni, da se gotovo udeležijo tega posvetovanja, ki se bo vršilo v prostorih »Tržaškega podpornega in bralnega društva«, ulica Stadion 19. Ker je skrajni čas, da se pripravimo za reklamacijsko postopanje. Čim več nas bo, tem večje veselje bomo imeli vsi skupaj do dela.

Imenik volilcev za I. okraj je od danes naprej volilec na vpogled v »Konsumnem društvu« pri sv. Jakobu in sicer vsaki dan od poludne do 2. ure popoldne in od 6. do 10. ure zvečer. Dolžnost volilcev je sedaj, da porabijo to priliko in da se vsakdo osvedoči, je-li sam in prav vpisan v listo, oziroma da opozori krajni volilni odbor na eventualne netočnosti glede drugih poznanih mu oseb.

Volilec na znanje. Te dni začne reklamacijsko postopanje. Omenili smo že, da je treba reklamirati, ako ne bi bil kdo vpisan v volilnem imeniku, oziroma, ako bi bil kak političen nasprotnik po krivici uvrščen v volilni imenik.

Omenili smo tudi, da treba v prvem slučaju (ko se zahteva upisanje v volilni imenik) dokazati svojo volilno opravičenost. To se pravi: volilec mora dokazati, da ima tri glavne zakonite pogoje za volilno pravico: 1. da biva nad eno leto, od 19. februarja t. l. nazaj računano, v Trstu, oziroma v tržaški okolici; 2. da je avstrijski podanik in 3. da je dovršil 24. leto življenja.

Kako se to dokaže? 1. Bivanje v mestu se dokaže s potrdilom, ki ga v to svrhu izda: za mesto policijsko ravnateljstvo in sicer ne v palači policijskega ravnateljstva marveč v poslopju, kjer je namestniški svetovalec (via Caserma št. 7.); za okolico pa urad namestništvenega svetovalec istotam. Ni potrebno, da vsak osebno zahteva to potrdilo, dopuščeno je namreč, da zahteva en volilec ta potrdila za več njih, ako se izkaže z dokumenti dotičnikov (rojstnim in krstnim listom, delavsko knjižico, knjižico o stanarini), da biva skozi eno leto v Trstu. Kakor vse uloge v volilnem postopanju, so tudi ta potrdila koleka prosta.

2. **Avstrijsko državljanstvo** se dokaže z rojstnim listom, z vojaškim listom ali domovinskim listom. Rojstni list se dobi pri dotičnem župnem uradu, domovinski list pri magistratu (anagrafičnem uradu, via St. Martiri) oziroma pri županstvu kraja, kamor je pristojen.

3. **Dopolnjeno 24. leto** se najlažje dokaže z rojstnim (krstnim listom).

Volilci! Gotovo se dogodi, da bo ime marsikaterega od Vas nepravilno vpisano. V prvi vrsti bo marsikdo vpisan v volilnem imeniku pod N. N. di (od Mateja, čeravno je dotičnemu oče že umrl in bi trebalo da stoji »fu« (od pokojnega) Mateja in narobe: namesto fu (od pok.) »di«. Na to treba tudi paziti. Treba reklamirati in zahtevati, da se Vas pravilno vpiše. Da Vam je oče umrl, dokažete z mrtvaškim listom, ki Vam ga na zahtevo izda pristojni župni urad, da Vam oče še živi s potrdilom pristojnega župnega urada.

V vsakem slučaju treba reklamaciji priložiti one dokumente, s katerimi se hoče dokazati svojo volilno pravico. Reklamacije, ki niso podkrepjene z dotičnim dokazilom, se takoj vrnejo.

V kontrolo, da so reklamacije pravilno sestavljene, naj se jih izroči uradu »političnega društva« »Edinost«, ki jih pregleda in po eventualnih popravah vloži na pristojno mesto. Kraj in uradne ure tega urada se naznani čim prej.

Volilec IV. volilnega okraja naznaja, da bo krajni volilni odbor za ta okraj posloval vsaki večer — počenši od danes — od 6. do 8. ure v gostilni gospoda Josipa Kuzmana v ulici Economu. Volilec tega okraja bo tu na razpolago volilni imenik, da se bo lahko vsakdo preprčil, je li, ali ni vpisan v istega, oziroma je li pravilno vpisan.

Deželni zbor tržaški bo imel drevi ob 6. uri svojo XI. sejo.

Vsprejemni izpiti na učiteljskih. Kakor čujemo, je ministerstvo za nauk odredilo, da se imajo do nadaljne odredbe tudi na možkih in ženskih učiteljskih vsprejemni izpiti vršiti razun ob začetku šolskega leta tudi ob zaključku prejšnjega šolskega leta kakor to velja že dlje časa za srednje šole. S to odredbo, ki ima stopiti v krepost že v tem letu, se ima vsreči mnogo izraženi želji iz širokih krogov prebivalstva.

Tudi okolico hočejo imeti. Prejeli smo: Tržaškim irredentarem in najnovejšim njihovim zaveznicem, italijanskim mejnardnim (???) socialistom ni dovolj, da so se zavezali v ta namen, da ne pride kak slovenski kandidat v mestu, do ožje volitve — a če bi vendar prišel, da se bodo bratci Italijani vzajemno podpirali. Ni jim bilo dovolj to. Oni imajo tajen dogovor, po katerem mora kamora podpirati kandidature slovenskih demokratov v okolici ter poskusiti vse možno, da tržaški Slovenci ne dobe niti enega zastopnika v državnem zboru.

Mi ne zamerjamo kamoristom in tudi ne laškim demokratom, ker vemo, da so vsi — nacionalni Italijani. Zamerjamo pa našim slovenskim bratom, da pomagajo skupnim našim sovragom na takih — nič kaj internacionalnih namenih!

Z vsoto gotovostjo trdimo, da bi italijanski sodrugi ne glasovali za slovenskega kandidata, tudi ko bi jim njih glavari zapovedali to. Žal pa, da je med našimi delavci najvnežev, ki bi storili vse, samo da jim je kak Chiussi tako ukazal! S tem pa ne trdimo, da so vsi naši taki: ne, tudi slovenskih demokratov je lepo število, ki se ne puščajo goniti na volišče proti svoji lastni krvi. Tem, kakor našim delavcem sploh, priporočamo, naj pomislijo, da le svoj bo pomagal svojemu.

Mi smo pričakovali, da se v mestu postavi, ako ne dva, pa vsaj enega resnega slovenskega socialista kandidatom, kar bi bilo z ozirom na množično slovensko delavstvo povsem umestno. Kakor pa stvari stoje, je tukajšnja socialna demokracija — popolnoma prezrla slovenske sobojevnike ter se tako postavila na stališče lahonske kamore, katere zatira sleherni znak Slovencev v Trstu. Mi in naši volilci v mestu in okoli vemo sedaj pri čem da smo, zato uredimo tudi svoje postopanje tako, da bo morda katerega našega nasprotnika — glava bolela.

Nam je bilo znano, da nekateri slovenski sodrugi širijo vest, češ, sedaj ne delamo mi socialisti kompromisa z nikomur, ako bo treba napravimo kompromis za ožje volitve! Sedaj pa je stvar jasna, da je kompromis gotova stvar in to — proti Slovincem! Združena kamorana kliče: Na evidenje! Slovincem pa: na delo vsi, ker dnevi so ne navadno resni!!

Ne pojde! Pišejo nam: Kakor nam poročajo, je bilo pred časom, pri nekem laškem socialdemokratskem vodji v ul. Boschetto

več delavcev. Omenjeni vodja je velel: „Ko dobite glasovnice, prinesite jih vsi k meni, da vam jih izpolnim“. Eden navzočih je odgovoril: „Čemu bi vam nosili glasovnice, ko znamo sami pisati!“ Vodja je ponovil namig z dostavkom, da on pravilno izpolni glasovnice, kar bi delavci težko storili. V odgovor je dobil, odgovor, ki ga morda ni pričakoval. Navzoči so izjavili, da napišejo kandidata sami in ker bo volitev tajna, da tudi ne pokažejo nikomur, kaj so napisali! Res, da so taki odločni možje bolj redki, ali simptomatično je, da si upajo tako odločno nastopiti proti taki avtoriteti. Tako pa je prav. Svoboda nad vse! Ako sem svobodomiseln, a ob enem hočem terorizirati svoje „podložne“ — imajo ti zadnji popolnoma prav, da se mu ne pokore. Kakor se vidi iz tega slučaja, vendar ne pojde povsodi kar na komando.

Naše gledališče. Opozarjamo p. n. občinstvo na nedeljsko predstavo burke „Pri belem konjičku“, v kateri nastopi tudi nam tako ljubi gost gosp. Verovšek iz Ljubljane v glavni, velekomični vlogi Oroslava Bucka. Ponuja se nam večer, kakor ga letos še nismo imeli v našem gledališču! Ker ni dvoma, da bo udeležba ogromna, naj se vsak čim prej preskrbi z vstopnico. Iste se dobivajo kakor po navadi v veži „Narodnega doma“.

Delovanje „Del. podp. društva“. Dne 14. aprila bo imelo to naše močno in važno delavsko društvo svoj redni občni zbor v Sokolovi dvorani v „Narodnem domu“. Iz tiskanega poročila, ki je izdal odbor o delovanju društva v minolem letu, posnemljemo:

Uradniški posli so se jako pomnožili, kar dokazujejo tudi številke denarnega prometa. Promet bolniškega zaklada je narasel od leta 1896 do letos čez 15.000 K, skupni promet pa za celih 27.224 K. Radi tega bilo je potrebno, da je tudi sluga podpiral uradnika na pisarniških poslih. Ker so se pa koncem minolega leta boleznj vedno bolj množile in je bilo celo nad 80 bolnikov na dan, moral je odbor preskrbeti še posebnega nadzornika proti primerni odškodnini. V prihodnje mora se nadzorništvo bolnikov v toliko predugačiti in spopolniti, da bode odgovarjalo društvenim pravilom, ter da ne bi imelo društvo, če le možno, vsled tega še posebnih stroškov.

Odstopajoči odbor je sklenil v eni zadnjih sej, da se letos praznuje 25-letnico blagoslovljenja društvene zastave na slovesen način. Prigovarjalo se je sicer od različnih strani, da so se take svečanosti že preživele, ter da ima društvo le stroške pri tem. Naj bodo ti prigovori upravičeni ali ne, vendar smatramo, da ne bo odveč, ako tradicije in spomine, ki nas vežejo na zopet častljivo trobojnico, ob svečani priliki napolnimo obnovimo. Zatorej vabimo že sedaj in prosimo vse ude in prijatelje našega društva, da po svojih močeh pripomorejo do sijajnega vspeha te obletnice.

Novih členov se je v tem upravnem letu vsprejelo 586 možkih in 51 ženskih, skupaj 637; brisalo se je pa 616 udov možkega in 48 ženskega spola, skupaj 664 členov. Koncem leta je štelo društvo 2 častna člana, 9 ustanovnikov, 16 podpornikov, 1386 rednih možkih in 213 rednih ženskih, skupaj torej 1627 členov, t. j. 29 manj nego lani. Umrla je 14 členov. Bolnikov je bilo 646 (57 manj nego v letu 1905); slučajev boleznj 779 (103 manj nego v letu 1905); v bolnišnici se je zdravilo 51 členov (20 manj od lanskega leta). Izplačalo se je podpore K 27.047,10, za zdravila in kopejli K 4105,06, bolnišnici K 2445,67 in za pogrebino K 860,— Skupnih dohodkov je bilo K 50.844,83, skupnih stroškov pa K 48.021,07 tako, da iznaša denarni promet v letu 1906 K 98.871,90. Bolniški zalog se je v tem letu pomnožil za K 552 in 59 stot., upravni zalog pa za K 321,93. Potemtakem je letošnji zaključek vkljub že skoraj neznosni draginji in neugodnim zdravstvenim razmeram našega mesta vendar povoljen.

Društvo ima tudi svojo prilično veliko knjižnico in čitalnico, v kateri so na razpolago razni slovenski časopisi.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Mej cigani. Na zahtevo 44-letnega cigana Ivana Gerakoviča je bil včeraj aretovan 40 letni cigan Fran Hodorovič. Gerakovič trdi namreč, da mu je Hodorovič pred nekaj časom skupno z bratom Josipom ukradl konja, vrednega 100 kron, katerega da je potem prodal v Trstu. Na policiji so Hodoroviča vzeli na zapisnik in ga potem izpustili.

Brezvspešen tatinski poskus? Gospa Marija Martinganno, stanujoča v II. nadstropju hiše št. 17 v ulici Maiolica, je prijavila včeraj predpoludne na policijo, da je včeraj v jutro, ko je odprla vrata svojega stanovanja, našla v vratih od zunanje strani neki ključ. Soditi je, da so tatovi skušali priti v njeno stanovanje tekot predmnožile noči, a da niso mogli odpreti vrat, ker so ista od znotraj pritrjena se železnimi zapehi.

Zmotil se je krojač Alfred de Fabio, stanujoči v ulici del Bosco št. 9, ko je predvčerajšnjim popoldne zaupal 10 kronski bankovec 24-letnemu dninarju Armandu P., ki stanuje v ulici del Valdirivo. Dal je namreč Armandu rečeni bankovec in ga prosil, naj mu gre kupiti nekoliko čepov, ki jih je rabil, da zamaši neke buteljke. Seveda je bilo mej njima dogovorjeno, da mu Armand prinese čepo in ostali drobiž. A Armand ni prinesel ne čepov ne drobiža. Ko je imel bankovec v rokah, si je poiskal tovarisa v osebi 23

letnega natakara Josipa P. in oba skupaj sta potem napravila krojačev bankovec do zadnje stotinke. — Krojač pa, ko je videl, da Armada le ni nazaj, ga je šel iskat in posrečilo se mu je, da ga je našel v ulici di Riborgo, potem — ko ni imel več niti solda. No, pozval je redarja in dal aretovati Armada in njegovega tovariša. Na policiji sta Armad in Josip P. priznala, da sta napravila vseh 10 krojačevih kron. Pridržali so ju v zaporu.

Neznani tatovi. Fran Cecchini, stanujoči pri sv. Jakobu, je prijavil, da mu je neznani tat ukradl omot, v katerem je imel za 33 kron in 66 stotink znamk, dopisnic in zalepk.

— V hiši št. 72 v ulici dell'Acquedotto so neznani uzmotiči iz kleti gospoda Skuka, ki stanuje v isti hiši, ukradli sedlo in par vajeti, v skupni vrednosti 80 kron. Za tem so pa še iz kleti gospoda Pupisa, ki tudi stanuje v isti hiši, ukradli mal bakren kotlič in pa likalnik.

Nesrečen tat. 19-letni ogljar Fran G., ki prenočuje na ljudskem prenočišču v ulici Pondares, je šel predvečerajšnjim opoludne na stanovanje zakonskih Ivana in Antonije Gerdol, ki je v hiši št. 414 v Rocolu. Tam je lepo iz neke omare pobral vso zlatino, v skupni vrednosti preko 800 kron, in se pripravil za odhodi. A komaj je prišel iz hiše, je že zagledal policijskega agenta. Temu poslednjemu se je pa takoj zdelo sumljivo, kaj da je iskal ogljar v oni hiši. Stavl mu je par vprašanj, a iz odgovorov, ki jih je dobil, je takoj spoznal, da stvar ni čista. Ko je na to velel ogljarju, naj mu pokaže, kaj da ima v žepih in mu je ogljar res pokazal razne dragocenosti, je bil agent gotov, da ima pred seboj tatu. Aretoval je ogljarja in ga tiral na policijski komisariat v ulici Luigi Ricci, kjer so ga vzeli na zapisnik in ga pridržali v zaporu.

Smešnica. A.: »Kaj pa je prav za prav branec?« — B.: »Malo manj, nego brat!« — A.: »A sestrica?« — B.: »Mnogo več, nego sestra!«
Koledar in vreme. — Danes: Izidor, škof; Selislav; Dušica. — Jutri: Vincenc Ferer; Dabir; Hvalislava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 14° Celzsius. — Vreme včeraj: oblačno.

Društvene vesti in zabave.

Posredovalni odsek „Trgovskega izobraževalnega društva“ išče jednega trg. pomočnika, starega 18—19 let, za delokatesno prodajalnico. — Ima pa na razpolago jednega vajenca starega 15 let. — Več pove Vekoslav Plešničar, trg. jestvin ul. Giulia 29.

Gg. trgovci so naprošeni, da bi se vsi obračali do tega odseka in s tem pripomogli našim mladeničem do zaslužka. Enako tudi vajenci in trg. pomočniki dobe potem tega odseka dobre službe ter ni treba nikakih stroškov. Odsek posreduje popolnoma brezplačno.

Tamburaški odsek „Kola“ naznanja gg. tamburašem in tamburašicam, da se bodo vršile vaje od sedaj naprej vsaki torek in petek točno ob 8. uri zvečer. Prva vaja bo jutri v petek.

Vesti iz Goriške.

Bratno društvo „Narodni dom“ v Škrbini namere zadnjo nedeljo v maju ali prvo, ali drugo nedeljo junija meseca prirediti svojo veselico. Ker se domači pevski zbor ne more v tem času toliko izvežbati, da bi mogel sam prevzeti ves vsopred, hoče društvo povabiti tudi druga narodna pevstva društva na sodelovanje. Društva bodo naprosena, da prijavijo svoje eventuelno sodelovanje g. Viktorju Adamiću, v Škrbini (pošta Komen) št. 80.

Južna železnica prezira naš jezik! Iz Nabrežine nam pišejo: Kakor vsako leto je tudi letos družba južne železnice izdala urnike zabavnih vlakov samo v nemškem in laškem jeziku. Vprašamo južno železnico: ali niso slovenski novci istotako dobri kakor oni Nemci in Lahovi? Gotovo je, da se tudi lepo šteje Slovencev vozi z zabavnimi vlaki iz Trsta v Nabrežino in tudi dalje! Zakaj torej samo nemški in laški urniki? Zakaj ne tudi slovenski? To vprašanje je opravičeno tem bolj, ker južna železnica vozi tu po kompaktno slovenskih tleh. Preziranje našega jezika od strani vodstva južne železnice je torej obsojati toliko se stališča pravičnosti kolikor s praktičnega stališča — koristnosti železnice same!

Lepe poštne znamenje! Dokler ni bila dograjena nova državna železnica in so bile pri nas na Krasu še stare pošte, dobivali smo pisma in druge pošiljke redno in ob pravem času in to sosebno občina Križ, Utočje, Tomaj in Avber. Odkar pa je urejena nova razdelitev pošt, dobivamo pisma, — kaj še le druge pošiljke! — le dva krat na teden! Kaj se vse v tistih slučajih lahko zgodi z gotovimi pismi, mora biti vsakomur jasno sosebno v kupcijskih stvarih v slučajih smrti itd. itd. Pozivljamo torej sl. c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu, da temu velikemu nedostatku hitro odpravi, ker plačujemo Tomajčani in Avberčanje še vedno toliko poštne pristojbine — če ne več — kakor smo jih plačevali prej, ko je bila pošta saj deloma vrejena.

d. Agrarci. V naši deželi nastala je neka nova manija. Tu pa tam oglasi se kak možakar, ki je brezbarvenega političnega mišljenja, in proglasi svet, da je agrarec. In ker se povsod dobe ljudje, ki bi radi ribarili v kalnem, se je od gotovih strani s slastjo poprijela ideja „agrarne stranke“. Nič napač-

nega bi morda ne bilo na vseznaj, ako bi se hoteli dotični gospodje res zavzeti za našega kmeta, ako bi imeli pred seboj jasen gospodarski program, ki naj bi se uresničil. Nič napačnega morda, — dasi se nam zdi, da imata obe obstoječi stranki na Goriškem že precej jasen gospodarski načrt, in bi tedaj kaka nova stranka pomenila samo nadaljnjo cepljenje moči. Toda takozvano „agrarno gibanje“ naj je v resnici samo lestvica, po kateri bi radi splezali nekateri ljudje do kakih mandatov. Zato je obsojati vsa akcija,

Sicer ji ne pripisujemo posebnega pomena, dasi se o tej stvari govori mnogo in se spravljajo v zvezo z njo osebe, ki nimajo ničesar zraven opraviti. Saj se je že celo dr. Frankotu podtikalo, da bode kandidiral na podlagi nekega agrarnega programa! Značilno pa je za naše razmere, kako se ustvarjajo v času volitev nove stranke!

d. Špecerijske trgovine v Gorici, ki bi zadostovala boljšim krogom v vsakem oziru, Slovenci še vedno nimajo. Dočim so manufakturne trgovine v slovenskih rokah naravnost vzorne, in dočim imamo že tudi prav lepo zaslonbo v konfekcijski in železni branši, ne moremo priti do večje trgovine s špecerijskim blagom. Poskušalo se je že marsikaj, a izpeljalo se ni ničesar, ker je prehuda italijanska konkurenca. Pred nekaj časom sprožila se je misel, ustanoviti družbo z omejenim jamstvom, ki bi raztegnila svoj delokrog po celi deželi. Znano nam je, da se je vprašanje resno razmotrivalo. Zakaj je zaspalo, ne vemo.

Iz Škrbine nam pišejo: Na prvi velikonočni praznik, dne 31. maja, so prišli komenski mladeniči, ki imajo iti letos na nabor, v Škrbino se svojo zastavo. In kakor je že navada ob takih prilikah: fantje so bili veseli in morda malce preveseli. Tudi fantje iz Škrbine so bili navzoči pred domačo krčmo. Eden domačih je pahnil enega domačinov ob enega Komencev, kateri slednji bi bil smel vprašati: kaj imaš z menoj? Ali ni storil tega, marveč je potrpel. Pač pa je pahnjenec vprašal: kaj imaš z menoj? in je ob enem tudi udaril. Vseled tega je prišlo do tepeža. Tepli so se precej hudo, ah do krvi vendar ni prišlo. In tako je stvar, ki bi se bila mogla kaj nesrečno završiti, ostala brez posebnih posledic. Pač pa so Komenci obljubili, da nabijejo Škrbine na dan nabora.

Našim mladeničem brez izjeme polagamo na srce, naj v bodoče opuščajo take nepristojnosti, ki niso v čast ne njim in ne vsej vasi. Škrbina je bila smatrana doslej kakor mirna, krotka in razumna vasica. Pazite, da ne napravimo tega dobrega glasu!

Naj se nam ne jemlje v zlo tega opomina, ker napisali smo ga le z najboljim namenom in v najresničnejši ljubezni do našega ljudstva.

Vesti iz Istre.

„Naša Sloga“ naznanja, da bo, počeniš z dnem 2. aprila, za nekoliko časa izhajala dvakrat na teden in sicer v torek in petek.

Novi predsednik deželnega kulturnega sveta za Istro. Na izpražnjeno mesto predsednika deželnega kulturnega sveta za Istro je c. kr. ministerstvo za poljedelstvo imenovalo člana deželnega odbora v Poreču, Avgustina Tomasi. Po smrti deželnega glavarja in predsednika deželnega kulturnega sveta Campitellija, je bila vlada imenovala predsednikom dež. kulturn. sveta dra. Jurja markiza Polesinija. Istrski Hrvatje so bili s tem imenovanjem kolikor toliko zadovoljni, ker je g. Polesini ne le vzoren gospodar, ampak tudi zmeren in koncilijanten Italijan. Ali g. Polesini se je iz neznanih vzrokov zahvalil na tej časti in dež. kulturni svet je ostal dlje časa brez predsednika. Sedaj je pa predsednikom imenovan g. A. Tomasi, mal posestnik v Motovunu. G. Tomasi se ni doslej v ničemer izkazal kakor vzoren gospodar, pač pa se je mnogokrat pokazal kakor hud narodni nasprotnik Hrvatov. On ne zna hrvatskega jezika, a kakor predsednik deželnega kulturnega sveta bi moral biti popolnoma več hrvatskemu jeziku.

Županstvo v Dekanih razpisuje službo pomožnega tajnika.

Plača po dogovoru. S časom je lahko potrjen definitivnim. Ponudbe na Županstvo v Dekanih.

Vesti iz Kranjske.

Na korist naši šolski družbi priredi ilirsko-bistriško-trnovska podružnica dne 7. aprila ob 8. uri zvečer v hotelu „Ilirija“ veselico, na kateri bosta sodelovala domači dramski klub in E. Simončič tvorničar na Sušaku. G. Simončič je sloveči virtuos na goslih. Naj mu rodoljubi izkažejo hvaležnost

(Dalje na 4. strani).

Tovarna pohištva
Aleksand. Levi Minzi
ulica della Česa št. 46

ZALOGA:
Piazza Rosario št. 1
Katalogi načrti in proračuni
NA ZAHTEVO.

TRST **M. Gál** GORICA
CORSO št. 4 Corso Verdi 45
Elastični ovitki
rudeči ali črni za trtne cepiče
I. vrsta krou 25 50 } za kilogr.
II. vrsta krou 23 50 }
Pečija so tudi na doželo poštini povzetjem.

UMETNI ZOBJE
Plombranje zobov.

Izdiranje zobov brez
= vsake bolečine
v zobarskem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Juscher
TRST
ulica della Caserma šte. 13, II. nadst.

Posrečilo se nam je sestaviti
spopolnjen in patentiran brzi stroj za nogovice
THE VICTORIA

s katerim si zamore vsakdo ustanoviti
koristonosno domačo obrt s proizvajanjem
nogovic in sličnih predmetov. Trideset-
krat hitreje nego na roko. Nogovice so brez šiva.
Uporabo stroja „THE VICTORIA“ je možno
naučiti z lahkim poukom oziroma ustmeno v
naših pisarnah in zastopstvih.

Katalogi zastoj in poštne prosto. — Odpošilja centrala:
The Victoria Stocking-Loom & Co.
TRST, Corso št. 17. f — Iščejo se resni zastopniki. — Corso št. 17.

PARIZ velika nagrada in
zlata medalja. — — —

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec
in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh
slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.
Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 5000
zdravniškimi priporočili.

I. SERRAVALLO
TRST

URINOL

je najbolje desinfekcijsko sred-
stvo za stranišča in pisare.
Vredno priporočbe za šole, urade, bolniš-
nice, kavarne kakor tudi restavracije itd. itd.

LAHKA UPORAGA.
Jemlje straniščem popolnoma vsak vonj ter
prihranja drago čiščenje z vodo.

Raffaello Spazzali zaloga barv, olja in povlake

TRST, ulica Cassa di Risparmio št. 11 (ogel Via Nuova)

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi
Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement,
Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznana kakor najbolje in naj-
trajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare
plasti na asfaličnih kartonih, akrilnih
ploščah in vsakovrtnem lamarinu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna
kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolizla olja,
mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane)
mast za vagon, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Montefalco) pri Trstu.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najuspešnejše sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

TEKOČINA GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Villa Madonna della Salute“ pri
od lekarnarjev: sv. Jakob in Josipa Godina, lekarna „St. Ilya“, Farmacia S.

Stalica: st. 1-46. Iz Trsta se na odložitveni mesto od 4 stalnic: prvi pol. praznijo ali prvi odložitveni postojajo: st. 1-46. Iz Trsta se na odložitveni mesto od 4 stalnic: prvi pol. praznijo ali prvi odložitveni postojajo: st. 1-46.

s tem, da se mnogoštevilno udeležijo veselice ter se odzovejo družbinemu pozivu: Mal položaj dar domu na oltar!

Gospodarstvo.

Koliko kmetov v Avstriji mora s svojih domov.

To je razvidno iz spisa dra. Karola Zwiedineka v statističnem mesečniku za l. 1906., kjer pisatelj podaja števila o eksekutivnih dražbah leta 1904. V tem letu je bilo 672 kmetij eksekutivno prodanih. Največ prodaj je bilo v planinskih deželah. Na prvem mestu je Tirolska, potem pa se vrste Kranjska, Koroška in Stajerska. Ena eksekutivna dražba priha na Tirolskem na 456 oseb, na Kranjskem na 5695, na Koroškem na 5714, in na Stajerskem na 7689 oseb. Četudi prihajajo prodane kmetije večinoma v kmetijske roke, se vendar ne da tajiti, da pride država v doglednem času ob svojo najzanesljivejšo oporo, če bodo take razmere še naprej vladale.

Napredek Trsta v železniškem prometu leta 1906.

Zanimivi so podatki, ki jih prinaša „Eisenbahnblatt“ o železniškem prometu mesta Trsta v letu 1906. V primeri z l. 1905 je bil promet lanskega leta uprav izdaten, kar je nedvomno pripisati otvoritvi nove železniške proge čez Ture in Karavanke. Celokupni železniški promet našega primorskega emporija je znašal l. 1906 nič manj nego 20.903.890 kvintalov proti 19.242.831 kvint. leta 1905. To da prometnega prirastka 1 in pol milijonov kvintalov. — Ta prirastek je pripisati na račun znatno povečane dovoza po železnici, dočim je izvoz iz Trsta primerno majhen. — Dopoljalo se je po železnici l. 1906: 11.991.855 kvint. proti 9.780.646 kvint. leta 1905, a odpeljalo iz Trsta se je 8.910.055 kvint., železa 165.745 kvint., piva 108.913 kvint., surovega in obdelanega kamena 233.202 kvint., opeke 52.641 kvint., peska 67.362 kvint., cementa 65.701 kvint., mineralne prsti 60.329 kvint., mineralnega olja (petroleja) 50.247 kvint., papirja 38.740 kvint., premoga 21.219 kvint., lesenega oglja 10.854 kvint., stekla in steklarine 21.687 kvint., alkoholnih pijač 20.103 kvint. i. t. d. Ponajveč robe se je dovozilo seveda še vedno po južni železnici, a znaten del blaga se je dovozil po novi t. j. bohinjski železnici. — Po istrski je došlo največ kamena.

Povspesjevanje poljedelskega pouka v Dalmaciji.

V programu za splošno gospodarstvo Dalmacije je tudi razširjenje in spopolnjenje gospodarskega pouka, kar se hoče doseči s povišanjem državnih prispevkov. Svota, dovoljena v prejšnjem letu za državne subvencije v poljedelsko-poučne namene, je od 46.000 kron povišana za leto 1907 na 78.000 kron. Kar se tiče uporabe te svote, treba naglasiti, da se bodo subvencije podeljevale za šolske vrste in za nagrade ljudskim učiteljem, za služnim za poljedelstvo; dalje za štipendije v svrhu študij in za podpore deželanom v olajšanje obiskovanja poljedelskih visokih in srednjih šol in živinozdravniške visoke šole na Dunaju; potem za štipendije obiskovalcem podkovske šole v Sinju in udeležencem učnih kurzov poljedelskega učnega in poskuševalnega zavoda v Splitu. Istotako se bodo dovoljevali državni prispevki za izdavanje popularnih publikacij o poljedelstvu; na drugi pa si je ministerstvo za poljedelstvo pridržalo, da bo po predlogih namestništva v Zadru olajšavalo s subvencijami nakupovanje poljedelskih strojev in orodja za rabo potovalnih učiteljev na praktičnih demonstracijah.

Mestna hranilnica v Kamniku.

V mesecu marcu 1907 je 278 strank vložilo K 150.335,41, 180 strank dvignilo K 76.029,49, 5 strankam izplačalo se je hipot. posojil K 72.950,—. Stanje hranilnih vlog K 1520.986,78, Stanje hipoteknih posojil K 1161.930,09, Denarni promet K 444.015,16.

Kdo je kriv draginje mesa?

Meščani zvrčajo krivdo draginje mesa na kmeta. Pred nekoliko dnevi pa je pisal neki dunajski list: Ako primerjamo sedanjo ceno živine s cenami dne 26. oktobra 1906, ko je bila najvišja, vidimo, da je tudi najboljša vrsta mesa od tega časa pri 100 kg žive teže za 4 krome ceneja in da bi z ozirom na to moral biti en kilogram mesa za 18 stotink ceneji, nego tedaj. Vkljub temu se pa cene mesa na Dunaju niso znižale. Torej mora biti draginja mesa kdo drugi kriv in ne kmet.

Razne vesti.

Tuberkuloza med Indijanci.

Indijanci v Združenih državah itak že izumirajo. Sedaj pa se silno razširja sušica med njimi. V zadnjih treh mesecih jih je za to boleznijo umrlo okoli 250. Zdravnikov ni v tamošnjih krajih daleč na okoli. To umiranje za sušico si razlagajo s tem, da gradijo Indijanci male hišice, ki imajo v zimskem času preveliko temperaturo, kar povspesuje to bolezen.

† **Leo Taxil.** Iz Pariza poročajo, da je tamkaj umrl znani pisatelj Leo Taxil, ki je svoječasno radi svojih namišljenih odkritij o framsanstvu vzbudil veliko pozornost. Slednjič se je pokazalo, da je bil Taxil le „švindler“, ki je pisal le za denar ter odkrival stvari, katerih ni nikdar doživel.

† **Kri je dal na svojo čeno.** V Filadelfiji je bila izvedena nastopna operacija: Neka gospa je bila tako slabokrvna, da jej

je pretela neizbežna smrt, ako se ji ne ubrizgne človeške krvi. Njen mož je izjavil, da jej on drage volje da od svoje krvi. Vešči zdravniki so se dali na delo, odprli so enemu in drugemu žile na rokah ter tako uredili, da je kri moža tekla v žile žene. Tako je bilo bolnici rešeno življenje, ali mož je vsled izgube krvi silno oslabil; toda nade je, da se ob dobrem negovanju kmalu zopet okrepi.

Povodnji v Mali Aziji. Iz Bagdada poročajo, da so kraji, ležeči ob reki Tigris, poplavljeni vsled velikega deževja. V Bagdadu se je porušilo 140 hiš, a več oseb je utonilo.

Umrli valed pasje stekline. V Pleternici blizu Požege je dne 10. februarja stekel pes ugrizel 20 oseb. Med ugrizenimi je bil tudi Mile Mirčič pisar pri dr. Šobatu v Požegi. Vse ugrizene osebe so bile uradnim pototom odposlane v Pasteurjev zavod v Budimpešti; edino omenjeni pisar se je zdravil doma. Okoli 23. m. m. pa so opazili na njem melanholijo, a 27. marca t. l. je nastopila besnost. Na dan Velike noči je izdihnil v groznih mukah. Ostale ugrizene osebe v Pleternici so sedaj zdrave; edino na nekem starcu so opazili znake, po katerih se sumi, da utegne pobesneti.

Dežniki so prišli v navado še le pred 130 leti. Prej so se ljudje branili pred dežjem s plaščem oziroma kapuco. Dežnik je izumil neki Anglež, a ko je prvkrat izšel z njim na ulico, so se mu ljudje smijali in rogali, kakor tudi njegovemu sovrstniku, ki je izumil cilindar. Vendar so dali nekateri kavararji napraviti nekoliko dežnikov za svoje goste za slučaj, ako bi ne bilo pri rokah kočije ali nosiljke; ali ni bilo v skladi s tedanjim „dobrim tonom“, da drži kdo dežnik nad seboj. Zato so si najemali človeka, ki je moral držati dežnik nad glavo kavararskega gosta do njegovega stanovanja. Seveda so bili javni fujakeriji v začetku največji nasprotniki dežnika, ker so slutili v njem svojega velikega konkurenta. S časom so odličnejši krogi pričeli uporabljati dežnike, a še le po mnogih letih se je uporaba dežnika razširila in nihče se ni več bal pokazati se z njim na ulico.

Enajstkrat omožena. Leopoldina Baker v Londonu, stara 65 let, se je pred Velikonočjo ločila od svojega enajstega moža. Od prejšnjih njenih mož, se je eden sam umoril, eden je umrl naravne smrti, od devetih se je pa ločila sodnijskim potom.

Slovenci! Podpirajmo „Dijaško podporno društvo“ v Trstu

Čast mi je javiti, da sem v mojej

Dunajskeje prodajalnici slanine
v TRSTU, ulica Caserma št. 19 (Palača Vianello)

TELEFON št. 1893

odprl posebno sobo za zajutrek (Früstückstube), kjer dobijo moji cenjeni odjemalci, poleg izvrstnega belega in črnega vina tudi pravo izvrstno

PLZENSKO PIVO društvene plzenske tovarne
Prodaja suho in sveže meso, vsake vrste salama, Modene, Bologne, Verone in ogrskih. Klobase Neustädter in Kranjske. Velika zaloga svežih konserv in konserv v skatljah, omake in sir vsake vrste.

GIORGIO HUTTER.

Glasoviti Cement-Portland

Prve odlikovane dalmatinske tovarne

GILARDI & BETTIZA v Spljetu

Edina zaloga pri

Fratelli Zernitz & Co., Trst via Stadion 22

Zaloga „Cemento Romano“ (hidravlično apno)

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKA ZADRUGA
v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

PALAZA MARENZI
TELEFON N. 1631

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besede; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Dobrega mehanikarja išče inženjer Živic, Trgovinska ulica št. 2, Trst.

Spretnega agenta ali agentinjo za nabiranje oglaševanja isče takoj „Inseratni oddelek Edinosti“. Daje se dobro provizijo. Ako je oseba spretna, srčna in ima dobro voljo za delo, lahko si zasluži mesečno od 150 do 200 kron. Zahteva se tudi poznanje italijanskega jezika. Ponudbe (tudi osebno) na „Inseratni oddelek Edinosti“.

Slavoj Skerlj, krojač priporoča sl. občinstvu za Veliko noč svojo moderno urejeno krojačnico. Najmodernejši dunajski vzorci. Nizke cene, solidno delo. Svoji k svojim! Piazza Barriera 3, I. 204

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljate na deželo. 361

Male in velike parcele zemljišča brez hiš in s hišami ob cesti v bližini mesta so na prodaj pogodnih cenah. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“.

Pohišstvo svetlo ali temno, se prodaja; polne sobe in posamezni komadi. Izbera stolice. Cene, da se ni bati tekmovalja. Ulica Farneto 12 [nasproti Okr. boln. blag. A. Guilich, Edinosti“].

F. Ščuka prodaja kuhinjsko opremo: omare, mize itd. iz prve roke. Trst, ulica Ferriera št. 25.

Mlin ob reki Rižani blizu dekanске železniške postaje s 6 kamni, gospodarskimi poslopji, z vinogradi, gozdom in travniki, je na prodaj za nizko ceno. Oglasi se je pri Petru Šik, mlinarju v Dekanih št. 2. 366

JOSIP PEGAN - Trst ulica Torricelli 4.
Oglje, drva, oglje za peč prve vrste. Zmerne cene

Podpisani sem v ulici Laz Saretto vacchie št. 18 na voglu ulice San Giorgio) otvoril

ZALOGO VINA
za domsko rabo, pridelek iz svojih vinogradov v Bolu (otok Brač) in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Ze sam kraj Vam zagotavljam, da je kakovost najboljša. Da samorec cenjenim odjemalcem jamčim za pristno vino, sem sklenil, da ga dobivam v originalnih sodčkih naravnost iz svojih kleti v Bolu in da ga tako razpolagam tudi na stanovanja.
Za krčmarje in gostilničarje primerne cene.
V nadi, da me poizkusite a Vaso naročilo beležim se najzaneja
IVAN OVITANIĆ.

~~~~~

Kdor hoče hitro in dobro prodati hiše, posestva, dvorce, stavbišča, naj izvoli to prijaviti

TRIESTE OFFICE

via San Giovanni 18 (Telef. 14-73)

ki vsprejema tudi zakupe, uprave in vknjižbe. : : :

~~~~~

Odlikovana tovarna glasovirjev

E. Warbinek

Trst, Piazza Carlo Goldoni 12

(vogel Corso - Via Nuova)

Specijaliteta pianinov, glasovirjev svetovnih tvrdk Steinway in Jons v New-Yorku, Schweighofer itd.

Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji

Izposojuje. — Menjuje. — Daje na obroke. Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

JOSIP ROŽE

mizarski mojster

Trst, ulica Giulia št. 10, Trst

izvršuje

vsakovrstna mizarska dela. Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe.

~~~~~

Gospa iz mesta in dežele se lahko zanesljivo obrnejo do diplomirane

+ BABICE +

M. Kéts v Trstu

Ul. Giovanni Boccaccio št. 2, I., vrata 5

katera ima dvajsetletno prakso in je bila kakor bica v glavni dunajski bolnišnici. — Najbolje reference. — Higijenične sobe in kopelji.

~~~~~

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi izvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

~~~~~

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, lič in prodaja gramofonov, zono fonov in fonografov

Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

BOGOMIL PINO

bivši urar v Sežan

javlja svojim cenjenim odjemalcem

da je odprl svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega.

Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.

DRUGERIJA Josip Zigon ul. Caserma

Filijalka na Proseku št. 140

Izbor drog, barv, čopičev, pokvati parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, roska za parkete, na mrazlo pripravljenega sirupa tamarinde, malinovec itd. itd.

F. Pertot urar

Trst, ulica Poste Nuove 9

Žepne ure najboljših tovarn Najnovejše stenske ure. Izbor ur za birmo in za darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

Patent Eternitov Škrilj Hatschek Asbestov Cementni Škrilj

je najboljši material za pokritje hišnih streh, dvoreev in tovarn. Pošiljajo se povsod lastni delavei, da potrebno delo točno dovršijo. Pripravn material za zavarovanje zida proti mokroti. ZALOGE V VSEH GLAVNIH MESTIH.

Vprašajte vzorce in kataloge v

Portlandcementnih tvornic Dovje (Lengenfeld) Trst, Scala Belvedere št. 1, Telefon 1057